

ACC. N:R.

M. 6906 : 1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Lugude

Adress:

Hornsholm

Socken:

Väsby

Berättat av:

Sensamma

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i Väsby

Uppteckningen rör

Min egen självbiografi.

släktbeskriv-
ning.

Den kortaste, mest betydelsefullaste biografi över en människa, är det som man kan läsa på gravstenen. Huru få äro de som befinna, att emellan stjernan, födelsen, och korset, döden, ligger den människans egentliga tillvaro med alla sina jordelivs framlevda dagar. Den som omtalar självvad som mellan dessa gravstenars tecken sig tilldragit haver, kan ju få lov att begynna såsom ett slags grund, att tala om till att börja med, var föräldrarna kommit ifrån. Att jag härstammar från den så kallade

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906:2.

2.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jönsson,
Härad: Luggude Adress: Skåneborg
Socken: Väsby Berättat av: Den samme
Uppteckningsår: 1946 Född år 1861 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kulla-släkten, vars stamfader, enligt traditionen skulle ha kommit från Frankrike och bosatt sig på Kulla-berget. Han skulle haft tolv söner och från dessa utbreddes sig sedermera Kulla-släkten i alla de tio socknar i Luggude härad, som kallas Kulla-sockname, i nordvästra Skåne. Vad den stamfaderen hette, vet jag emellertid inte, ty det torde ha varit för flera hundra år sedan han bosatte sig i Kullen. Det äldsta släktnamnet jag hört var i min släkt på Fars sida, var min Fars Fars, han hette Låne Nilsson i Långaröd i Väsby socken, och hans son hette Nils Lånesson och han bodde på samma ställe i Långaröd. Denne var far till min Fars

ACC. N:R.

M 6906 : 3

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år 1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

Måns Nilsson i Långaröd, född 1796 död 1871.
 Min Far hette Jöns Månsson, född 1833 9/2. Min
 Farmor, hustru till Måns Nilsson, hette Rigel
 Jöns-döter, och var syster till Bengt Jönsson i
 Långaröd och Jöns Jönsson i Lönsköp och Nils
 Hanssons hustru i Hågalyske, och Per Ballings
 hustru i Görslöv. Vad dessa sysstrar hette vet jag
 inte nu. Utan min mors släkt, hette hennes Far-
 Far, Far Rasmus Larsson, hennes Farfar Lars
 Rasmusson och hennes Far, min Morfar hette
 Rasmus Larsson, alla i Väsby kyrkoby. Min
 Morfar Rasmus Larsson, var född 1784 och hade
 tre bröder, Jöns Rasmusson i Hågalyske samt Nils och
 Pål Rasmusson (Hoberg) i Väsby kyrkoby. Rasmus

Skrift endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906:4

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861

i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Larssons hustru, min Mormor hette Anna Pers-
"dotter", från Buskeröds by i Väsby församling. Hon
och far hette Per Andersson och hans far Anders
Persson, i Buskeröd. Min Mormor var född 24/2
d. v. s. Julaften år 1789, och hade systrar i Buskeröd
Lerberg, Glimminge och Väsby samt Thägalbyke.
Min Mor hette Boel-Rasmusdotter och var född
den 22 okt. 1829. Hon hade fyra systrar i Väsby by-
köy. En hette Hilma R. d. gift med Rasmus Jönsson
en hette Hana gift med Nils Persson, och hade omh. Moss
hem. Två andra systrar Ingar och Lissa ogifta.
Min Farfar hade sex bröder själv sjunde: Dessa
voro Jöns Nilsson Långaröd, Lars Nilsson Skoghustullerum
Eskil Nilsson Ramlösa, Jonas Nilsson Laröd, Bengt Nilsson

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6906 : 5

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Skönstorp

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861

i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5-

Vikens Ry, Per Nilsson Lund Nyhamm, Brunnby socken. En kyrkoherde i Väsby, som hette Jonas Lundbergsson arrenderade mina Förelädrar, fjäladsmarken 50 tunnland, som tillhörde prästgården och gränsade intill Brunnby socken mot norr, omkring tretusen meter ifrån prästgården, för en tid av sex år från och med 1860 till 1866. Denne kyrkoherde Lundbergsson hade varit en fattig gruvarbetare son, som av rika gynnare hjälpts att studera i Stockholm. Han kom till Väsby och byggde den största boningslänga, som finns i hela Skåne troligen. Arrendekontraktet berörde jag upp när jag flyttade till Småland. Det var skrivit av kyrkoherde Lundbergsson, på ljusblått papper.

kontrakt
från prästarrande

ACC. N.R.

M 6906:6

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Jensamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861

i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

som på den tiden var mycket vanligt. Kontrak-
tet var affattat på många stora folioark och ut-
gjorde ett helt häfte. Deri hade kyrkoherden
veräkt på arrendatorn alla utgifter för hela präst-
gården, ett helt mantal. Men Pär måste bygga en
ny bondgård, men på egen bekostnad och natur-
ligtvis skulle han få själv äga husen och ta dem
med sig när han flyttade om han ej kunde sälja
dem. En del av jorden skulle han odla. På en
del av denna nyodling såddes, brädsåddes, rovor.
Detta är mitt allra första minne, när jag kom-
mit i världen. Jag låg på rygg på en hög säng, och
över mig hängde i en träd, en rova, vit och stor
som en anässa i omkräts. Denna rova kunde jag

Skriv endast på denna sida!

M 6906 : 7.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

7.

vidröra med händerna och då vred rovar
och rörde sig, som jag tyckte var intressant att
betrakta. Alltså då rovarna voro fulla måste
jag ha varit $\frac{1}{2}$ år gammal. År 1861 hade min
Far varit i Helsingborg och såldt spannmål, kom
hem om kvällen och måste om natten i kolmörker
gå efter en gammal käring, som var barnamor-
ska och hette Gochoskan, som bodde i Höganäs
Ryd. Dagen 25 mars då jag föddes var en lördag en-
ligt mina Föräldrars utsägg, men enligt en ta-
bell i en gammal engelsk encyklopedi skulle
den dagen vara en måndag. Västa minne var
då jag gick i en slags stä stol, som var fast på
en stång som stod i ett spår (lager) på golvet och i
ett annat lager på bjelken vid loftet. Då jag
gick vred sig stangen och det hela var ju en slags
carusell, så att jag kunde sätta fart och dra upp.

Stä stol

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jönsson
Härad: Luggude Adress: Skåneborg
Socken: Väsby Berättat av: Demamma
Uppteckningsår: 1940 Född år 1861 i Väsby

Uppteckningen rör Min egen självbiografi.

benen och hänga på armarna, då carouselen gick ett par slag omkring. Vidare minns jag, att då jag gick i den ståtstolen fick jag småsakar att leka med eller ha i händerna, och huru jag, då jag råkade släppa någon leksak, satte götterna tillsammans och knep om leksaken, samt bockade mig ihop så jag kunde fatta med händerna och åter erövra sakerna i mitt våld. Vidare minns jag den förste gång jag gick för mig själv tvärs över stuggolvet. Jag gick och höll i soffor och väggar, men kom att fästa min uppmärksamhet på, att jag kunde hålla bägge tummarna liksom i rätt vinkel, och

ACC. N:R 166906 : 9

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jönsson
 Härad: Luggude Adress: Skorstoug
 Socken: Väsby Berättat av: Densamme
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1861 i Väsby

9.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gav icke akt på att jag gick alldeles för snig, själv utan att hålla stöd någonstades. Min Mor som såg mig, blev mycket glad och berättade för Far, att jag kunde gå utan att hålla i något stöd. Jag hade tre systrar och alla skulle de gå i den Carusell-stolen, men den näst äldsta (Olma), var omöjlig. Hon käckte upp armarna och domps igenom och föll gemast ned på golvet. Till henne skaffades en gunga som även kom att begagnas av den tredje systern. I gungan som hängde i järnbrokar i en bjelke, inlöstes medelst en stark slä, barnet, så att det omöjligen kunde falla ur. Men en sådan gunga måste hållas i gång, derigenom att någon drog i ett band som var fäst i gungan. Vi äldre syskon fingo ibland draga i bandet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906:10.

10.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hörnsborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861

i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om jag låg i vaggan kan jag ju inte minnas, men jag såg minna syskon i vaggan, och näste ofta vaggad dem, vilket jag för övrigt ej tyckte vara mycket nöje. Vad som jag inte heller minns, är att min Far tog mig ut i häststallen och satte mig grense på en av hästarna, innan jag var döpt. Det kallades "att rida kajna" (rida hedning). Det skulle vara god tur på många vis och även med hästar. Jag har inte haft någon otur med hästar, således har jag ju haft tur. Jag fick en liten häst som skulle kallas för min häst, men den såldes efter ett par år, till en nabo i by och blev omkring 25 år gammal. Jag fick ofta rida på en av arbetshästarna när de skulle ut på jordbruksarbete, när jag var 4 a 5 år gammal.

Rida hedning

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906 : 11.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hamborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11.

Min Mor sydde själv barnakläderna, så länge vi voro små, och till och med sydde hon skor utav hemsydda skor
kalveskinn, till oss. Jag önskar att hon vände ut och
in på skorna när de voro färdiga sydda. Det lustigaste
när jag senare betänkte, var att de små barnen
skulle så fort de kunde gå, vara klädda på samma
sätt som de vuxne. Endast att flickorna hade
kortare kjolar, men pojkarna skulle ha lång-byxor ("bössor")
och jag önskar att Mor sydde "varkensbyxor" till mig,
med "smäck" liksom på de vuxne karlarnes "bössor".
Men jag ville hellre haft min garrle kolt och gret,
samt mekade att ta dem på. Men sen jag blev van
vid dem voro de utmärkta, ty de voro ledigare att
rida på käpp med. I förbigående får nämnas, att

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. N. 6906: 12.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jönsson
 Härad: Luggude Adress: Hörnsborg
 Socken: Väsby Berättat av: Densamma
 Uppteckningsår: 1948 Född år 1861 i Väsby

12.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

på hela prästgårdsfäladerna det inte fanns eller värt
 tillstyrkan till träd, ej ens så stort som en rätt-
 svans engång, och samma var förhållandet så långt ö-
 gat nådde på de andra fälads markerna, oaktadt en så-
 gån gick att skskog skulle i forna tider varit så tjock
 och av så stora träd, att man kunde gå i grenarne
 ur en ek i en annan, ända från Lönskog och tvärs ö-
 ver Backagårds, prästens, Klockarns och över fler andras
 fälads marker och in i Brunnby socken, och som
 bevis visade min Mor ett hacke-brätt en av i skarp-
 hörnig fyrkant, som skurits tvärt av en ek oppe vid
 der grenarne begynte och skuren i skogsen på
 prästens fälad. Nu när minns Föräldrar besatte
 sig der, fanns der ej, som sagts, ens en hasselbuske,

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906:13.

13.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Emil Jönsson

Härad: Luggude

Adress: H. Ornstam

Socken: Väsby

Berättat av: Densamma

Uppteckningsår: 1940

Född år 1861 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

eller den minsta teining av något slag. Men gamla
trädrötter kunde köras upp av plojen någon gång. Min
Far planterade genast en mängd skyddsträ omkring
den också genast anlagda trägården. Samtidigt an-
vändes hasselraftar vid halmtakstäckning, och jag Halvtek
fick mig en, som jag genast lärde mig att rida
grenslä på, med stor förnöjsamhet. Men när så
min Far varit i någon butik, skaffade han mig en stor
tom Cigarrlåda och satte en axel tvärs under den
med två trillor till hjul och en raft till skakel.
Detta blev således en vagn, och om jag stredade över
stängan, förestälde jag mig att jag körde ned hä-
star som drog vagnen när jag själv drog. En ci-
garrlåda i den tiden var något sällsynt och måste

Skriv endast på denna sida

en tom cigarrlåda betalad med ända till åtta
a tolv skilling. Tom min Mor hade en Cubin som
var handlande i Torgelsträde, och hennes man stor-
handlare (Halte Per) hade många affärer med min
Far, så antager jag att de skänkt mig cigarrlådan.
Så av jag blev naturligtvis förtjust i att rida över
stängin och köra med denna vagn efter mig, och
en vacker dag, sol och sommar, var det, behågen jag
"utan mitt vidare hörande eller låtande", som det
heter i intecknings-reverserna, att köra på byvägen
som ledde emot kyrkoby. Vägen var nyligen la-
gad med röd aska, det vanligaste lagnings-ämnet
för byvägar och som hemsändes gratis vid stenkols-
läsningen. Men sedermera kosta 1870 25 öre 1880, 50 öre och
1890 en krona för träbetslars. Till slut såldes ej, utan gör-
des tegel av askan och hamnen och kyrkan byggdes av
askan, i Höganäs. Tom mitt hem var ensligt beläget

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jönsson
Härad: Luggude Adress: Skovsbo
Socken: Väsby Berättat av: Densamme
Uppteckningsår: 1940 Född år 1861 i Väsby

Uppteckningen rör

Min egen självbiografi.

Hade jag ju inga lek kamrater mer än mina små
systor och de kunde för resten knappast gå själva, men
två kusiner hos den Mostern, som var gift med Rasmus
Jönsson i kyrkbyn, kommo ofta till mig, och jag även
till dem, när någon var med mig. De hette Johannes
och Ludvig och voro, den förre två och den senare ett
år äldre än jag. Till dem beslöt jag ju att komma
körande, ridande på skakel till min cigarellåda.
Jag visste godt vägen och jag mötte ingen, men jag
slög hur en man gropade och kastade upp jord
eller en grop (dike) en bit ifrån vägen. Afstån det på
vägen räknat hemifrån och till Rasmus Jönssons

ACC. NR

M. 6906 : 16.

Landskap:

Skåne

Uppptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Upppteckningsår:

1940

Född år 1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

gård kunde vara ett tusen meter (700 famnar) omk.
Jag svängde med glädje, rent i fyröfrång, in på
gården och observerades genast av någon, och ut
kommo "prägarne" och efter något provhörande med
min vagn gick vi in i stugan. Där inne voro bägge
mina Mostrar sysselsatta med att baka "sö-prö" (sött Bak.
bröd) och Rasmus Jönsson eldade "fyra" i bakugnen, i
köket med ris. I den tiden var ännu en del skog
ståndande på alla hemmanen i byn. Moster Tje-
sti bakade var sin brödhaka till pojkarne och mig,
och jag såg ute i köket när Moster satte in ha-
korna i ugnen. När mina Föräldrar begyn-
te tänka efter, att de hade inte sett mig på en
stund, så trodde de ju att jag vore på en av mina

ACC. NR.

M 6906 : 17

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Horusborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vanliga lekplatser, antingen i trädgåren eller vid
en timmerbunke eller en sandgröp. Men då jag
ej fanns der så titta de i brunnarne, i den store vat-
tenkanalen och i en mergelgrav ett stycke inna
på Truls Anders gålad, men allt utan resultat
och ingen, pigor eller dräng, heller sett onig. Men
så kom minna Föräldrar att tänka på, att Herran
med cigarrlådan icke heller var till finmandes.
Då fick Far den tanken att titta på vägen och
fick se de små hjulspåren i den röda askan.
Dessa spår följde han och kom förbi den mannen
som dikade och frågade om han sett en liten pojke
komma förbi. Jo, det hade han. Han "strädda" över
skakeln och sprang, allt vad han kunde, och titta

ACC. NR

M 6906 : 18.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Korsnaborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamma

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18.

sig tillbaka emellanåt. Således var han på rätt spår, kunde han antaga, oaktat spåren efter härran ej längre syntes, när der ej var nyt lagat med den röda askan längre. Han tog för avgjort att jag kört till Rasmusa-påsarne. Som jag och pojkarne voro glada i förväntan på att våra kakor skulle snart bli bakade, rycktes häftigt upp stugdörren och min Far inträder med förargad min och säger: ja så du är här, din rackare! Det påg, nu följer der med genast hem. Rasmus och Mostarne båda honom vänta till min kaka bleve bakad, då den ju var satt i ugnen, men det var omöjligt. Han grep mig om handleden, och tog den härran i andra handen och jag måste

ACC. NR

M 6906 : 19.

Landskap:

Skåne

Uppptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornsburg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Upppteckningsår:

1940

Född år

1861

i

Väsby.

19.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

oaktadt jag strötade emot, följa med, och fort skulle det gå, så jag rödde knappt jorden, utan nästan asade beinen långa sträckor, så som han lyfte mig i armen. Hem kom jag och det med fart och pisk (stryk) skulle jag ha. Mor bad för mig, men det hjälpte ej och det värsta var, när jag, som ofta hände, fick pisk, så fick jag ej skrika, då skulle jag höras till att tiga, med mer "stryk", så att jag rent ville kvävas genom återhåll på gräten.

Om en timmes tid kom den ogifta Mostern, Ingar, hem till oss, med delar av sin kaka och dels en halv kaka av deras eget bröd, ty det var ett bruk i byn, att då man bakade kött-brö (söpp-brö) sed, när man bakade son-brö.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6906: 20.

20.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

till nabon eller släkt, och denne i gengäld gjorde lika dant. Detta bruk fortfor ännu 1920 emellan en min släktings hus och en deras nabo, och kanske fortfor ännu. När så de unge skulle i klädedräkt likna de gamle så skulle vi barn också ha lika dana skodon, sedan vi hade uttrampat barnskorna som Mor sydt till oss.

Om sommaren begagnades trätofflor, men om vintern alltid träskor. Jag fick mig således ett par. En gammal gubbe som hette Dänker, gjorde träskor till de äldre av våra. Dessa träskor voro träskormakare av endast trä och inte med putor stoppade med nöt hår, över vristen, som 20 år därefter brukades på fabriksgjorda träskor. Till en början gjorde det

Skriv endast på denna sida!

ont i fötterna och isynnerhet ovanpå fötterna,
der bildade sig bräckliknande knutar av tryck-
et emot träsko-överlädret, som ju inte var av läder
fast det kallades "överlädret". Alla träskor gjordes
av al-trä och aldrig av björk. Derfor var al det
dyraste av alla Lövskogens träslag, ty även toffel-
sattmar skulle vara av al, och aldrig av björk, ty
detta trä var tyngre. Sådana små alträd pass-
ande till barnskor, kostade 8 skilling alnen på rot,
och 24 skilling aln, till vuxnas träskor. Alltså jag
hade fått nya träskor, det var på våren 1865. Vi
hade en släkting, till Rasmus Jönsson, som var
minst-dräng. Han skulle confirmeras och var
14 år. Han hade fått befallning att räffa opp halm
och sopa gården, ty vårtor kan begynte komma
men Far och drängarne, voro som vanligt, körda
till Öresund efter väglagnings-grus. Denne dräng

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jönsson
Härad: Luggude Adress: Thorsborg
Socken: Väby Berättat av: Den samme
Uppteckningsår: 1940 Född år 1861 i Väby

Uppteckningen rör Min egen biografi.

Nils Jönsson, hette han, hade kopsat ihop en hel
bunke halv stor som en liten höstack, mitt på
gårds-planen, och som solen skente varm, lade
han sig på sidan av stacken att vila sig, möjligen
funderade han på hur han skulle skaffa bort halv-
len. Jag sprang deromkring och kom underfund med
att det skulle passa ypperligt att slå kullerbytta
på motsatta sidan av halve bunken. (Nils Jönsson
hade också lärt mig den konsten att slå "kulle bötta".
Jag tog förskring och slog en kullerbytta, men när
mina träskor gingo i luften, kommo de ner
midt i skallen på Nils Jönsson, som begynte

ACC. N:R

6906:23.

23.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861

i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

storskricka, och blodet flöt, samt en stor buckla, knuta, på pannan. Jag blev rädd, ty han lovade att klaga för Far så fort han komme hem. Klago-mål av Nils Jönsson, hade flera gånger fört vällat mig "stryk". Nils sprang in och blev ombrunden, men jag trodde att jag nog finge pisk, fastän jag ju egentligen ej rädde för olyckan. Jag kunde ju ej se och veta att det kunde gå så, men om vore det nog säkert att gömma sig, så att de inte kunde få mig fatt den dagen, tänkte jag. Der var en gammal vagnsport, eller kanske ej så gammal, men en mängd vagnar och härrar var der, och bland annat, en härlig droшка, som Far köpt i prästgården. Den var stoppad, med blått fint kläde, messings-dörr på hjulen

ACC. NR.

M. 6906: 24.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Värby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1946

Född år

1861 i

Värby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24.

och fotackar på bägge säten. Jag hade ju åkt till Långaröd i den flera gånger jag passade på när Nils vrälade och sprang in till kkor, och skyndade mig till vagnsporten. Den var låst med en hasp som jag ej kunde nå, men under portarna kunde jag krypa om jag lade mig på magen. Jag gjorde så och kom in. Det rädde halvt mörket, tyllt ett annat ljus, än det som trängde in under portarna, kunde göra sig gällande. Jag kröp upp i ett av de stoppade säten och drog fotackarna över huvudet, samt lade mig som på en soffa, att avvakta händelsernas utveckling. Jag hörde ingenting av, och somnade slutligen. Hur länge jag sov, visste jag inte, men jag vaknade när någon ropade på mig och gick runt väggarna.

ACC. N:R.

M. 6906:25

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamma

Uppteckningsår:

1948

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

25.

Hungrig var jag, men jag tordes inte svara, jag visste ju att Far hade en köpt rotting, opplagd vid bjelken i stugan, och var säker om att få några blånader på ryggen därav. Mor hade ofta klämt av mig efter erhållen bestraffning av Far, och räknat de blåa strimmorna efter slagen på kroppen. Ingen trodde att jag var i vagnporten, ty haspen låg på utantill. Men när jag hörde min Mors röst oppe i sädes-lavet, där hon sökte efter onig, och hon sade: "kom in du får inte stryka", då gav jag onig till kämna, men jag kunde förstå att Far var kommen och Nils klagat, men Mor bedt för onig. Mor kom och öppna porten, så jag slapp att krypa på snagen derut. Nils gick med ett kläde om huvudet ett par dar, men jag slapp att

ACC. N:R.

M. 6906 : 26

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jönsson
Härad: Luggude Adress: Skönsborg
Socken: Väby Berättat av: Densamme
Uppteckningsår: 1940 Född år 1861 i Väby

26.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

smaka rottingen den gången. Lornjag hade kommit underfund med att det var bra att ligga och sova middagssömn i de der vagnsäten, det brukade jag ofta krypa under portarne och lägga mig att sova i vagnssätet. Det var tyst och halv-mörkt och ingenting störande. Men så en dag då jag vaknade der inne, i vagnsporten, fick jag se något förfärligt på väggen. Jag hade inte sett det i halvmörkret, då jag lade mig. Det fannar ut med armarne på väggen och var blodigt. Jag trodde att det var något spöke och skrek, samt vågade ej ens gå ner och krypa ut, endast gort för att vråla. Men då var allor ute på gården och matade hönsen, och kom och skulle se vad det var på.

ACC. N:R.

M 6906 : 27.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Derasamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27

Jag pekade på spöket, men Mor tröstade mig
med att det var inte farligt. Det var endast ett rött
halfskinn, som Far spikat upp till torkning i por-
ten, för inte skator och kråkor skulle hacka hål
på det. Jag övervann rädslan, sedan jag blivit uppfly-
st om ofarligheten med kalvskinnet, och kunde
fortfarande sova min onsdagslur på vagnen.

Inedt över ägorna gick en stor grävd kanal, som
löp ut till Öresund vid Magreteberg. På vanligt tal,
"Tyskens bruk", efter tysken Kettje, som anlagt tegel-
bruket. Denna kanal gick nära två vattengrav-
ar. Den ena strax vid gränsen mot Backagårdens
ägor och den andra en onegrlgrav, även vid gränsen
men ändå inne på Truls Anderssons, andra sidan

Skriv endast på denna sida!

M. 6906 : 28.

28.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Lervägen, der kanalen gick ut från prästens fälad.
När översvämning inträffade, så inkom fick från
kanalen in i dessa dammar, vattengravar. Den
vid Backagård, sidan var nog grävd i början av
1800 talet, till att vattna kreatur, långt innan ka-
nalen var grävd. Sådana vattendammar funnos
på flera ställen i byn och igenkändes derpå, att
de voro fullkomligt trattformiga, släntiga från
alla sidor, så att kreatur kunde gå ner och
dricka om vattnet stod lågt eller högt. Men mer-
gelgravarne voro rätt ned vid alla sidor, så när
som opphörselvägen, och därför mycket farliga.
Av den senare sorten var Truls Anders vatten-
graven, därför var jag strängeligen förbjuden att
gå dit, men jag hade likväl en gång varit der i
sällskap med Far, och sett sexton stora gäddor
komma emot oss i stäm i det klara vattnet.

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Emil Jönsson*
Härad: *Luggude* Adress: *Skaraborg*
Socken: *Väsby* Berättat av: *Densamme*
Uppteckningsår: *1940* Född år *1861* i *Väsby*

Uppteckningen rör *Min Biografi*

Den gamle dammen vid Backagården, var ej så klart vatten, gräs på botten och en stor mängd fisk av en sort som de kallade för "karussar". Der var djupt vatten vissa tider, så att de kunde "svänga" hästarne. Det kallades så, när Far och drängarne reds ut i vattnet och lät hästarne simma. En häst kan simma med ryttare på ryggen. Ungefär vart annat år, tömde de dammen för att skaffa bort den gylltjän som kanalen sköljt in. Tömmingen gick till på det sättet, att Far och drängarne kastade ut vattnet i en grop som gick ut i kanalen. Med stora träskoffor kunde de på

ACC. N:R.

M. 6906:30.

30.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år 1861 i

Väby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

en halv dags tid tömma ut vattnet. Gytjan var
ju blöt, och kunde också kastas ned skoffarna,
men opp på landbacken och ned detsamma
följde fiskarna ned upp på land. Fiskarna voro
små som aborre eller mört. Men och jag skulle
samlas dem opp i korgar, eller lerkrus (Bläckkärl
fanns ej utan alltid Höganäs-kärl). Jag minns huru
besvärliga de fiskarna voro. De kunde hoppa ett
par alnar upp i luften och kommo dels i ansigtet på
mig och dels föllo de utanom mitt bäre-kärl och
ned på marken igen. Bockade jag mig och tog upp
en, så hoppade en annan eller två tre, så jag hann inte
gå mer än några steg, förr än jag fick förhinder. Vi
släppte en eller två sådana fiskar, dels i brunnarna

ACC. N:R.

M. 6906:31

31.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i Väsby.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

der de voro nyttiga att fänga sniglar, maskar, gro-
dor och flugor, dels släpptes många i en lervattens-
grav vid gården och i en annan vattnings-damm på
den ytterste vången emot Brunnby socken. Kanal-
en var också en härlig lekplats om somrarna, då den
vanligen var endast sex tum högt med vatten på bott-
nen. Der kunde jag och min syster vänt lite, gå
och vada och fänga en slags små dvergfishar som
kallades för "hunnagäddor". Med en gammal trä-
ösa (en stor träskiv, med kort skaft) kunde jag ta
in under gäddorna och sakta höja opp om vattenet
då fisharne ej kunde komma ur ösan, utan kunde
fängas med handen. Det var således "sänk-häf", fast
än vattenet gick ej igenom häven. I den kanalen fanns

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906:32.

32.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Bornsberg.

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

även "fröer", "grodor" och "pöggor" (paddor). Grodorna voro ganska svåra att fast-taga och om vi hade en brädlapp att segla med och satte en groda på den, så varade det inte många minuter förr än den hoppade över bord och gjorde sig. Deremot voro paddorna, i synnerhet, stora som en hand-bredd, mycket beskedligare och kunde tåligt sitta i tim-tal på en brädlapp och segla. De små "pöggorna" voro också snälla passagerare på skutan men hoppade dock över bord vid tillfälle och gjorde sig. Vi barn trodde ju att de små djuren hade förstånd att passa på att rymma när de ej nogra vahtades, och det tror jag ännu. I den kanalen såväl som i de öppna diken (groporna) där det var lera, var också mycket trevligt för oss barn. Vi gjorde av lera allahanda kärl, krukor med öron

ACC. N:R.

M. 6906:33.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hörneborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

33.

påsmetade, samt torkade i solskenet allehanda
djur, hästar, kor, hundar och katter, grisar och höns.
Men så kunde hända, att det blev en regnvädersnatt
och om morgonen var våra varor förvandlade till
oigenkännlig. Men hjälpte oss ibland att sätta in våra
grisar och andra djur i bakugnen när der bakades, eller
in under risten i kakelugnen när der var bra fyr. De
lervarorna blevo då tegelröda och starkare, men
sprucko ibland i själva bränningen. Den nämnda ka-
mal var 10 a 15 alnar bred ope i, 3 a 4 alnar djup och
3 a 4 alnar bred i botten, så näste en ansenligt lång
bros vara på den hösta vägen längs i mitten på ägarna.
Under denna bro, var något djupare vatten och när
det var nästan uttorkat i övrigt, var här församlade

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906:34.

34.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861

i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i tusental med hundgäddor, som kunde fångas med fiske
äsan. Vi slagade dem såsom vi sågo. Nor göra med de
store fiskarne, bunda stjertarne ihop och hängde upp-
flächta fiskar till torknings på en lina, såsom vi, min
syster och jag sett Nor göra. "Fiska Trällberg", eller hans
gumma, kommo genom byn förande med en hjulbör
engång i veckan och sålde all slags fisk efter årstiden.
Det var saltsjöfisk från Arilds läge eller något av de
andre lägen vid Skeldersviken. En besynnerlig egenskap
hade mannen, alltid om den tid han kunde få en hand-
full av de mest avskydde av alla blommar som växte
på vägkanterna och kallades för "katta-rumpor". De
lukta så goda, sade han. Vi barn fingo således se och
höra namnet på dessa saltsjö-fiskeslag. Det var

Skriv endast på denna sida!

lorsk, kolja, vittling, flundra, slätta, rödspätta,
piggar, stenbit, gvalkare, makrill och hummer.
Om sommaren köpte Mor, stora slätter, som ren-
sades, skars genomgående skär, tvärs över ryggsa-
den, varefter spjertarne bundas ihop med garn, och
fisken uthängdes i vinden till torkning på en lina.
Sedan fisken torkat dugde den att gömma till vintern.
Ty om vintern hade fiskhandlarna ej lätt att färdas fram
med sin hjullör eller släde, på de dåligt i ordning va-
rande levvägarne. Tre gånger, under de sex år jag
levde på präst-gårdens fjälad, inträffade översvämning
1864, 1865, 1866. Vattnet stod ungefär en alm högt över all
marken på tusentals tunland. Endast kanalvall-
arne och stengärdes-gårdarne stod upp om vatten-
ytan. Nästan alla Värby kyrkobys fjälader och långt
in i Brunnby socken, var det som en besynnerlig böl-
jande sjö. De två vattenflöden inträffade om vintern,

ACC. N:R.

No. 6906 : 36.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

36.

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Emit Jönsson*
 Härad: *Luggude* Adress: *Skarstorp*
 Socken: *Väsby* Berättat av: *Den samme*
 Uppteckningsår: *1940* Född år *1861* i *Väsby*

Uppteckningen rör *Min Biografi*
 om den tredje floden om sommaren. De två
 första om vintrarne 1864 och 1865, och det tredje 1866
 om sommaren. De om vintrarne berodde på att
 snö kom och stoppade igen de många leroarne över
 kanalen. En massa snö kom som snart smälte,
 och kunde ej vattnet komma ut, utan gick upp på
 landet. Sen blev det kallt och frost så att hela övr-
 svämmade området blev en ofantlig skridskobana,
 indelad i rutor medelst stenvägarne. En så-
 dan sjö, kunde inte rinna ut i en hast, utan stod fly-
 tande några veckor, innan det frös igen. När
 maste näboar, voro mot väster en på 11 1/2 fälad

ACC. N:R.

M. 6906 : 37

Landskap:

Hälsinge

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

37

Lars Jäppsson och en på N:o 11 fölad Nils Peter, ligger på fem a sexhundra meter ifrån vår gård. Mot öster var Backagården på femhundra meter ungefär ifrån vårt hem. Backagårdsvägen, ärent som hela byvägen från vårt hem emot kyrkoleyn, var så hög att vatten gick inte vid översvämningarna, över själva vägen, men den byvägen som ledde till de två förstnämnda böndernas gårdar var lägre belägen och översvämnad. De voro således isolerade. Till råga på olyckan så vid flödet 1864, flöt bron bort, så att endast skebalkarne blevo kvar, och ingen människa kunde komma över kanalen som var fylld till fyra alnars djup med vatten. Oaktat bron var borta, funderade Lars Jäppsson på att rida över på en häst och trodde han skulle få denne

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906 : 38

38

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg.

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

att gå på ekebalcken över kanalen med en häst, men det lyckades inte bättre än häst och ryttare föll i kanalen. Der låg Lars Jönsson och höll i både hästen och brostocken, samt ropade för livet. Far och drängarne skyndade dit, med rep och stänger, och efter mycket besvär fingo de upp både häst och man ur kanalen. Hur de kommo till andra sidan för att hjälpa dem upp, har jag aldrig fått reda på, såvida de inte kunde gå på brostockarne, eller hade bräder med sig, eller de kunde gå en lång omväg över vår egen höstvägsbro och derefter på kanalvallen andra sidan, ty vår bro var ej förstörd efter den var så högt belägen. Så länge vattnet inte var tillfruset försökte drängarne att segla med saltekar och lykekar. På 1865

ACC. N:R.

M 6906:39.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Husby

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940.

Född år

1861 i

Väsby

39.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var jag med förut-nämnde Nils Jönsson, (som jag räknat
slå huvudet med träskorna). Vi skulle segla med
ett stort salt-kar. Jag skulle vara passagerare och
Nils skulle staka farkosten fram. Det gick bra, en
liten stund, men det blåste något, så det gick vackra
böljor och plötsligt kantrade karret och vi föll båda
i vattnet, men som det ej var djupare än även
jag kunde lätt bottna, så måste vi genomvåta gå i
land och övergiva skutan, som sedermera frös fast
i isen, och satt fast hela vintern. Vi fingo klä av oss
jag för min del måste bäddas ner i ugn-bänken för
att bli varm, men Nils fick andra kläder. En söndag
var det tillika. År 1866 om sädeshösten i juli och
augusti månader blev det så regnigt, att vattnet

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6906:40

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hörnsborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år 1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

40

stod flera tum över jordytan och opp på sädes-strån.
Emellan regnet var det varmt lugnt solskens. Vad
som då vållade översvämning var, att kanalen
glöt igen vid Tjöröd, der en kort flytflera rasade
igen kanalen och måste den rensas samt omrättad
med stenvmur i båda sidor, på långa sträckor.
Jag tyckte det var härligt att dels vada i diken och
segla med en gammal spinnerocks-planka,
med grodor som passagerare och dels kunde jag
fånga "hunnagäddorna" hemma vid trädgårds-gärdet.
Inte förstod jag att det var bekymmersamt med grödan.
På hade jag också fått en liten riktig kista, på fasa-
nen lik en vanlig klädes-kista, med lädika i och af-
ting. Jag fick den av Moster Jörgen. Hoppade att det

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6906:41

41

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Skorstovg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861

i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var fästnings-fångar som hade gjort den. Den var
rödmålad och prydd med pålimmade halmbäris likt
kors och stjärnor. Glad var jag och tog min kista
under armen och gick till ett trindsädes-land, strax
utom gården. Der växte böror och gräsarter tillsam-
mans och jag skulle plocka böror-koddarne (kaljorna)
och lägga dem i kistan, samt gick i kanten av åkern
och hade redan plockat en del, när min Mor kom
ut och kallade på mig att jag skulle komma in och
gå mat. Jag satte då min kista på åker-renen, som
stack upp om vattnet och gick hem, men jag såg en
lång tiggargubbe komma gående på vägen från kyr-
skoleyn, men jag vek av omot hemmet, så jag ej just
mötte honom. När jag kom ut strax efter middagen

Skrif endast på denna sida!

så var kistan försvunnen. Min sorg blev stor,
och jag väntade mig en hop stryk, när Far finge
veta att jag förlorat kistan. För att dölja mig, be-
kade jag ofta klättra upp på takugnen, där be-
de Far ha en hop järnskröt, som samlades av
alla sorter. Der var bland annat ett par le-hängs-
lor, som kunde klinga så underbart vackert, när
jag slog med ett annat järn på den jag höll i handen.
Även var der arbrutna liar. Jag hittade en liespets
och visste att jag hört att folk skurit halsen av sig
med rak-kniven och om jag skar strupen av så dog
jag. Jag satte den vassa lies-kniven på strupen,
men så tänkte jag att det ändå vore intressant
att leva till. Jag blev femton år och gjorde därför
uppskov. Men om nätter, där var jag der öfver igen.
Der var ganska mörkt, med vägg emot färetun,
vägg emot stugan och vägg emot köket (skorstenen).

ACC. N:R

M. 6906 : 43.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Emil Jönsson

Härad: Luggude

Adress: Hönstorp

Socken: Väsby

Berättat av: Densamme

Uppteckningsår: 1940

Född år 1861 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

43.

men intet fönster. Men ögonen vände sig snart vid
mörkret så jag såg, omedan vid fjärde sidan var öpp-
et emot tvärgången emellan gäststugan och köket, och
den var ljus. Jag fick åter fast i liv-kniven, men se-
dan jag försökt att hålla den på stumpon, så tänk-
te jag att jag skulle göra uppskott tills jag bleve tju-
go år, då det finge vara den högsta ålder jag ville be-
vara, men jag ville veta hur världen d. v. s. jag själv
skulle få det. Jag var då 7 1/2 år gammal ungefär.
Men när jag blev 20 år, hade jag lärt att dansa och
spela kort, spela harmonika till dans i Lönshög,
park, der ungdomen samlades från Gösseby, Väsby,
Brunnby, Höganäs, med flera byar, och sedermera hade
jag ej tid eller lust att förkorta livet. Jag upptäckte

ACC. N:R.

M. 6906 : 44.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornsborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

44.

bland skrotet på bakugnen, en fjäder tillhörande de
väljudande hängslorna, som blev en passande liten
nätt spade, som jag och min lilla syster begagnar
och den har följt med till Småland och minna barn
begagnat den, att gräva med. Nä ja, det var om den
histan jag förlorade. Jag var som sagt, ledsen och rätt
förstrukt, men märkvärdigt nog blev derav intet,
och jag minns heller aldrig att jag någonsin derefter
fått stryk av min Far, och min Mor slog mig aldrig.
Vi, systrarna, och de kusinerna Johannes och Ludvig
Rasmussöner, brukade gräva brunnar, som i an-
seende till sandbotten i närheten av gårds-tomt-
en, genast blev vattengivande. En dag kallade
Far på oss alla, att vi skulle komma och se på

ACC. N:R.

M. 6906: 45.

Landskap: *Skåne*Upptecknat av: *Emil Jönsson*Härad: *Luggude*Adress: *Hornstovug*Socken: *Västby*Berättat av: *Densamme*Uppteckningsår: *1940*Född år *1861* i *Västby*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

45

Kunde en vessla slogs med en stor råtta. Vi skyn-
 dade ut på gården och stannade framför bonings-
 huset för att inte skrämna vesslan. Det var
 just när det var så mycket vatten att vägdi-
 ket framför gården, var fullt med vatten, och
 omkring 2 alnar, eller något mer, bredt. Vesslan
 och råttan sitta snitt emot varandra, på var sin
 sida om "grofen". Då hoppade vesslan över enot
 råttan och i samma ögonblick hoppade råttan över
 till andra sidan. Vesslan hoppade efter, men ge-
 ast hoppade åter råttan tillbaka. På sådant
 sätt fortsatte de väl tio gånger. Råttan visste
 nog att hon var tvungen sitta stilla och inte för-
 söka springa sin väg utåt åkern eller gårdsplanen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

N. 6906 : 46.

Landskap: *Skåne*Upptecknat av: *Emil Jönsson*Härad: *Luggude*Adress: *Skarvstov*Socken: *Väsby*Berättat av: *Dennamme*Uppteckningsår: *1940*Född år *1861* i *Väsby*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

46.

ty då hade snart vesslan hunnit fatt på henne. Oaktadt hon var större än vesslan, var hon så trött, att hon visserligen hoppade undan vesslan, men till slut hannade hon i vattnet och nådde knappt fastmarken och då hann vesslan upp henne och bet henne i halsen och efter ett förtvivlat skrik, grån rättan, bar vesslan, med upprätt oracke, sitt rov bort. Det var ofantligt godt om vesslor ute på gäladsmarkerna, oaktat endast enkla, stenmurar fanns, med undantag av rågångs-gäret, emellan Väsby och Brunnby socknar, men antagligen bodde vesslorna i de många broarne. Dessa vesslorna, voro väl nyttiga, men även "skaliga", ty de beto höns och ankor. Par sköt många vesslor.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906:47.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV47.
6.

Han brukade att röka med vessleskinn, när kor-
na och hästarne blivit "vessle-belästa" när de varit
på bete. De svullnade då opp i nosen, och jag tror
att de voro, antingen stungna av getingar eller ormar,
och jag själv, eller någon annan, aldrig såg någon
huggorm der. Min far prästod, som jag och sedan själv
erfarit, att vesslor voro så kvicka, att om inte större
delen av kroppen var synlig på vesslan, då skottet gick
av, så hann vesslan dra sig undan när knallhatten
small, innan krutet brann. Som man flitigt och
ofta berättade spökhistorier om kvällarne, i stugan,
så blev jag naturligtvis mörk-rädd, och skulle än-
då ledas eller bäras ut om vinterkvällarne i rige-
kammaren, när jag var ett par år gammal, och

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906 : 48

48.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jönsson
Härad: Luggude Adress: Skousborg
Socken: Väsby Berättat av: Densamme
Uppteckningsår: 1940 Född år 1861 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

der skulle jag ligga tills pigan kom och lade sig hos mig. Min Mor hade lärt mig att bedja: "Gud som har oss barnen kär, och varje kväll läste pigan: "Vad jag i dag har syndat, o Gud förlåt mig det, samt: "giv att jag icke saknar, i morgon när jag vaknar, din milda allnatts-hand; e tc. Hon tröstade mig att jag inte skulle vara rädd, och drog en tjock fjäder dyra nästan över huvudet på mig. Jag låg några minuter, läste aftonbönen, tyckte det var kallt i sängen, men troligen om fem eller tio minuter var jag somnod och förmann varken när hon kom och lade sig eller steg upp. Jag skulle ju passera genom "stora hus" (salen) för att komma till och från pigkamoraren, i bara skjortan om morgnarna, men låg vanligen tills det blev ljus. När jag

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906: 49

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hornborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Densamme

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

49

blev fyra a fem år gammal kunde Mor skicka mig
att gå ärenden till Lön der hennes systar, mina Most-
rar bodde och der Mormor och mina kusiner och lek-
kamrater Johs och Ludvig Rasmussen hade hemma. Slut-
ligen kunde jag gå ända fram genom Lön, förbi kyrkan
till en handels-butik, som kallades för "Knallens".
Tre gånger var jag i verklig livsfara när jag var nå-
got över tre år. Ena gången var min Far oppe på
tak och skulle laga takryggningen. Han hade en lång
stege som räckte ("nå-nådde") från backen upp till rygg-
aträn. Lön Far låg der oppe och hade bräst med att
flytta om de tunge ryggings-trän och hade ryggen o-
enot mig, så kunde han inte se, att jag så tyst kröp
opp på stegen ("stien") förr än jag stod på översta stia

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6906 : 50.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jönsson

Härad:

Luggude

Adress:

Hörsborg

Socken:

Väsby

Berättat av:

Jensanne

Uppteckningsår:

1940

Född år

1861 i

Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

50.

-spolen vid sidan om honom. Han berättade sen, huru rädd han blev, när han såg mig, men han vågade inte hårdt tilltala mig, av rädsla för att jag då skulle släppa taget och störta ner på gården 14 a 15 alnars höjd. Han sade endast: ja så, håll dig säkert, så ska jag komma och hjälpa dig, bara hållt. Jag höll och var inte det minsta rädd. Far kom till, och tog mig tvärt om livet, och bar mig baklänges ned för stegen, och släppte mig, med uppmaning att inte gå upp på den mer, men stryk fick jag inte den gången. Andra gången jag var i huspara, var en gång vid middags-tid, då vi alla sutto till bords, hördes en höna krafsa på loftet. Nu är det kommit en höna in på loftet igen och sprätter

Forts.
M. 6975.

Eventual continuation. Skriv endast på denna sida!